

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 644/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť L. B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Niťová 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Kataríny Almášiovej, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 187/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2014 doručená sťažnosť L. B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Niťová 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Kataríny Almášiovej, z ktorej obsahu (nie

však petitu) sa dá vyvodit', že sťažovateľ ňou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 187/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa sa návrhom zo 17. septembra 2013 domáha v napadnutom konaní zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že „od podania návrhu nebol do dnešného dňa vytýčený termín hl. pojednávania, hoci sťažovateľ si svoju povinnosť musí plniť, teda odo dňa podania návrhu už na jeho úkor platil výživné za 12 mesiacov t. j. spolu 3.600,- Eur. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ požaduje aj finančné zadosťučinenie. Právny zástupca sťažovateľa už viac krát, či už písomne alebo ústne, urgoval súd aby vo veci konal, no bezúspešne. Sťažovateľ podal dňa 27. 6. 2014 najprv sťažnosť predsedníčke Okresného súdu Bratislava I na zbytočné prietahy v predmetnom konaní. Predsedníčka posúdila uvedenú sťažnosť ako dôvodnú a vytkla prietahy zákonnej sudkyňi a vyššiemu súdnemu úradníkovi. Vo veci bolo zároveň vytýčené pojednávanie na 12. 09. 2014. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby mu Ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vzhľadom na skutočnosť, že z dôvodu prietáhov v predmetnom konaní musel zaplatiť výživné vo výške 3.600 € počas obdobia, kedy Okresný súd Bratislava I nekonal.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd „priznal... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3.600,- Eur“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K nesplneniu zákonom predpísaných náležitostí

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátkou, ktorá je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinná dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Ak ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, o ktorú zjavne ide aj v prípade sťažovateľa, musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti uvedené v § 50 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Z hľadiska predbežného prerokovania sťažnosti je podstatný najmä § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 50 v spojení s § 56 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet a rozsah konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy, ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, je potrebné považovať iba za súčasť ich argumentácie (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa v predloženom znení nemožno považovať za kvalifikovanú sťažnosť, o ktorej by ústavný súd mohol konať a rozhodnúť. Jej nedostatky sa vzťahujú predovšetkým na sťažovateľom formulovaný návrh na rozhodnutie (petitu), ktorý nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 50 v spojení s § 56 zákona o ústavnom súde, keďže

- nie sú v ňom uvedené základné práva alebo slobody, ktoré mali byť právoplatnými rozhodnutiami alebo inými zásahmi (postupom) príslušných orgánov verejnej moci porušené,

- nie sú v ňom uvedené konkrétne orgány verejnej moci, ktorých právoplatnými rozhodnutiami alebo inými zásahmi (postupom) mali byť základné práva alebo slobody sťažovateľa porušené.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva zo sťažnosti sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí v návrhoch na začatie konania pred ústavným súdom (m. m. IV. ÚS 409/04).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nespĺňa požiadavky kvalifikovanej sťažnosti, ktorá by zodpovedala požiadavkám vyvoditeľným z § 20 a § 50 v spojení s § 56 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Bez ohľadu na už uvedené možno z obsahu sťažnosti (nie jej petitu) vyvodit', že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 187/2013.

II.2 K zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľa z 22. mája 2014, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ústavný súd odmietol ako neprípustnú uznesením sp. zn. IV. ÚS 372/2014 z 1. júla 2014 s poukazom na to, že sťažovateľ v napadnutom konaní pred okresným súdom nepodal predsedníčke okresného súdu sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), ktorú v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd považuje za účinný prostriedok

ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

Z príloh sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v napadnutom konaní vedenom okresným súdom podal predsedníčke okresného súdu 27. júna 2014 sťažnosť v súlade s § 62 a nasl. zákona o súdoch, ktorá túto vyhodnotila ako dôvodnú, pričom predovšetkým uviedla, že *„Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že dňa 03. 07. 2014 zákonná sudkyňa dala pokyn na vykonanie úkonov smerujúcich k príprave pojednávania (zaplatenie súdneho poplatku, pripojenie spisu sp. zn. 18 C/150/2009, doručenie návrhu odporcovi spolu s výzvou na vyjadrenie k návrhu) a vo veci určila termín pojednávania na deň 12. 09. 2014.“*

V prípade, ak všeobecný súd, reagujúc na sťažnosť sťažovateľa podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany základného práva sťažovateľa, zakladá to podľa názoru ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Z už uvedeného vyplýva, že okresný súd v relatívne krátkom čase potom, ako sťažovateľ podal sťažnosť proti porušovaniu svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (27. júna 2014) podľa zákona o súdoch, vykonal v napadnutom konaní úkony smerujúce k príprave pojednávania a zároveň nariadil pojednávanie na 12. september 2014. Okresný súd teda po podaní sťažnosti začal v predmetnej veci konať, t. j. sťažnosťou podľa zákona o súdoch sa zabezpečila efektívna ochrana sťažovateľovho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy smerujúca k odstráneniu jeho právnej neistoty.

Vo vzťahu k svojmu ďalšiemu zisteniu, podľa ktorého okresný súd napadnuté konanie uznesením sp. zn. 18 C 187/2013 z 8. septembra 2014 zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku sťažovateľom, ústavný súd zdôrazňuje, že splnenie poplatkovej povinnosti účastníkov konania je v zmysle § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov jednou z podmienok konania a rozhodnutia vo veci samej, pričom v predmetnej veci nesplnenie

tejto povinnosti možno pripísať v prvom rade na ťarchu samotného sťažovateľa. Ústavný súd v nadväznosti na zistenú skutočnosť poukazuje na právny názor vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého konanie sťažovateľa — účastníka konania, ktorý nezaplatil súdny poplatok splatný podaním návrhu a pripustil tak pre tento dôvod zastavenie konania bez toho, aby urobil právne významný úkon na to, aby sa v jeho veci ďalej konalo, je potrebné vyhodnotiť ako také, v ktorom sťažovateľovi nešlo materiálne o odstránenie takého stavu právnej neistoty, ktorý by mohol byť posudzovaný pri tvrdenom porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. IV. ÚS 95/04).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, ako aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2014